

Жандос Смағұлов

**ҰЛТТЫҚ
ӘДЕБИЕТТАНУ
ӘЛЕМІ**

**Қарағанды
Болашақ-Баспа
2005**

Автор:

Смағұлов Жандос Қожахметұлы
ф.ғ.к., доцент

Жауапты редакторы: Кәкішов Т. К.

Халқаралық жоғары мектептер
Ғылым Академиясының академигі,
филология ғылымдарының докторы, профессор.
Қазақстанға еңбегі сіңген қайраткер

Смағұлов Жандос Қожахметұлы: Ұлттық әдебиеттану әлемі.
Монография. - Қарағанды, "Болашақ-Баспа" 2005, 317 б.

ISBN 9965 - 528 - 90 - X

Бұл еңбек қазақ әдебиеттану ғылымының тарихының мәселелеріне арналған. Ұлттық ғылыми-зерттеушілік ой-пікірдің алғашқы ояна бастаған тарихи алғышарттарға толы кезеңінен бастап жүйелі қарастырылып, қазақ әдебиеттануының туу, қалыптасу дәуірлері ғылыми тұрғыда сараланады. Ұлт әдебиеті туралы жеке ғылым саласы ретінде қалыптасу жолындағы ізденістері мен іркілістері, жетістігі мен кемшіліктеріне және әдіснамалық қадамдарына жаңаша баға беріледі. Тоталитарлық-әміршіл жүйенің тигізген зардаптары тарихи тұрғыда пайымдалады. Кітап жоғары оқу орындарының студенттеріне, магистрлер мен аспиранттарға, қазақ әдебиеттану ғылымы мен сыны тарихын зерттеушілерге арналған.

ISBN 9965 - 528 - 90 - X

© Смағұлов Жандос Қожахметұлы
© Қарағанды маңызды білім
беретін «Болашақ» институты
"Болашақ-Баспа" РББ., 2005

МАЗМҰНЫ

КІРІСТЕ.....4

**1 ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТТАНУ ҒЫЛЫМЫНЫҢ
ТАРИХИ НЕГІЗДЕРІ.....14**

1.1. YI-XIY ғасырлардағы ғылыми таным-білік арналары 14

1.2. Ұлттық ғылыми-зерттеушілік ой-пікірдің алғашқы
бастаулары.....51

**2 ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТТАНУ ҒЫЛЫМЫНЫҢ ТУУ КЕЗЕҢІ
(1900-40 ж.ж.).....88**

2.1. XX ғасыр басындағы ғылыми-зерттеушілік ой-пікір ізденістері.....88

2.2. Қазақ әдебиетінің ғылыми тарихын жасау проблемасы...124

2.3.20-30-жылдардағы әдеби-теориялық ой-пікір 159

**3 ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТТАНУ ҒЫЛЫМЫНЫҢ
ҚАЛЫПТАСУ ЖОЛДАРЫ.....215**

3.1. 1940-55-жылдардағы ғылыми-зерттеушілік ой-пікірдің дамуы мен дағдарысы.....215

3.2. 1956-70-жылдардағы қазақ әдебиеттануындағы ізденістер мен іркілістер 269

ҚОРЫТЫНДЫ 312

Жандос Қожахметұлы Смағұлов

Бұл - филология ғылымдарының кандидаты, доцент Жандос Қожахметұлы Смағұловтың төртінші кітабы. Бұдан бұрындары «Қазақ әдебиеттану ғылымының қалыптасу жолдары» (1995), «Қазақ әдебиеттану ғылымының тарихы» (1999), «Тағылымға тағзым» (2005) атты еңбектері жарық көрген. Автордың «Әдеби мұраны игеру проблемалары» (1992), «А.Байтұрсынұлы - қазақ әдебиеттану терминдерінің негізін салушы» (1997) деп аталатын оқу - әдістемелік құралдары мен жүзге тарта ғылыми зерттеу мақалалары бар.